

Perspectiefnota 2016-2019

Rapportage over relevante ontwikkelingen.

“Externe ontwikkelingen die van belang zijn in meerjarenperspectief,
die ofwel actie verlangen bij de nieuwe programmabegroting ofwel
waarvan actie op termijn nodig is.”

1 Inleiding

Opzet van de perspectiefnota

De perspectiefnota is in de planning en controlcyclus het document waarin de maatschappelijke, bestuurlijke en financiële ontwikkelingen geschetst worden in relatie tot de begroting. Het gaat om ontwikkelingen die actie verlangen bij de nieuwe programmabegroting of waarvoor op termijn actie nodig is, zowel inhoudelijk als financieel. Op basis van deze ontwikkelingen kan de raad richtinggevende uitspraken doen voor de opzet en invulling van de programmabegroting die door het college wordt opgesteld.

De perspectiefnota wordt aangeboden in de vorm van een rapportage.

Coalitieakkoord versus perspectiefnota

De kern van het politiek handelen is de uitwerking van het coalitieakkoord. Dit akkoord geeft een verdere invulling aan en uitwerking van de visie en ambities van de gemeente in de betreffende bestuursperiode. Met het coalitieakkoord geven de partijen aan welke speerpunten van beleid voor de betreffende raadsperiode van belang zijn. Via het collegeprogramma vindt er een nadere concretisering van deze speerpunten plaats naar te bereiken resultaten. Zo nodig geeft het college bij de Perspectiefnota aan welke elementen een nadere kaderstelling behoeven. De beoogde resultaten uit het collegeprogramma worden opgenomen in de programmabegroting waarin het te ontwikkelen en uit te voeren beleid in meerjarenperspectief beschreven staat. Afhankelijk van wet- en regelgeving, het financiële perspectief en de personele capaciteit kunnen zaken aangepakt worden en kan er ingespeeld worden op actuele zaken als die zich voordoen.

2 Richtinggevende uitspraken programmabegroting 2016-2019

In de twee hierna volgende hoofdstukken leest u de inhoudelijke en financiële verkenningen voor de periode 2016-2019. Daarnaast is ter informatie in een bijlage een samenvatting toegevoegd van de gemeentelijke visie en de ambities, een korte schets van algemene maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen en een samenvatting van de hoofdlijnen van de Toekomstvisie Epe 2030.

Van belang bij de perspectiefnota is of de beschreven ontwikkelingen acties verlangen gericht op aanpassing/bijstelling van bestaand beleid of inzet van nieuw beleid. Uit de voorliggende beschreven ontwikkelingen komen zeven richtinggevende uitspraken in beeld die betrokken dienen te worden bij de voorbereiding van de nieuwe begroting. De overige besluitvorming van de raad vindt fasegewijs plaats in de verdere inhoudelijke ontwikkeling van de beleidsonderwerpen of bij volgende begrotingen, omdat zaken nog niet duidelijk zijn.

Conclusies en richtinggevende uitspraken

1. *Invoeren Omgevingswet*

De Omgevingswet, die naar verwachting per 2018 wordt ingevoerd, gaat de Wet op de Ruimtelijke Ordening vervangen. In deze nieuwe wet wordt een groot aantal wetten gebundeld om zo van het bestemmingsplan een integraal omgevingsplan te maken. Dit heeft een grote impact op de bestaande werkwijze en vraagt een gedegen voorbereiding. De eerste stappen daarin zijn gemaakt.

Uitspraak raad: De implementatie van de nieuwe Omgevingswet is een operatie met veel impact op de organisatie. In de voorbereiding daarop vraagt het extra scholing van medewerkers en inhuur van externe deskundigheid. Deze voorbereidingskosten betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2016-2019.

2. *Ontwikkelen glasvezelverbinding in buitengebied*

De afgelopen jaren zijn de dorpskernen in de gemeente Epe voor een groot deel voorzien van glasvezel. Het buitengebied heeft deze mogelijkheid nog niet. Steeds meer diensten worden digitaal aangeboden. Het is wenselijk te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied inclusief de financiële implicaties daarvan.

Uitspraak raad: Nader onderzoek moet uitwijzen welke mogelijkheden er zijn voor de aanleg van glasvezel in het buitengebied inclusief de financiële implicaties. Met een op te stellen businesscase wordt daar inzicht in geboden en kan een besluit volgen over het wel of niet invoeren van glasvezel in het buitengebied. De kosten voor het opstellen van de businesscase betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2016-2019.

3. *Instellen bedrijveninvesteringszone(s)*

De gemeente heeft de mogelijkheid om in samenwerking met een ondernemersvereniging of bedrijvenkring een bedrijveninvesteringszone (BIZ) op te zetten met een voor dat afgebakend gebied een circuit van heffingen en investeringen. Een BIZ biedt daarmee de mogelijkheid om te voorzien in collectieve investeringen die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, de veiligheid, de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de BIZ. Er is bij de Ondernemersvereniging Epe interesse voor het opzetten van een BIZ en de vraag of de gemeente daartoe bereid is. Andere partijen in het Economisch Platform oriënteren zich hierop. Het onderwerp kan beleidsinhoudelijk betrokken worden bij het opstellen van de Economische Agenda.

Uitspraak raad: Een bedrijveninvesteringszone (BIZ) kan via collectieve investeringen bijdragen aan het bevorderen van de leefbaarheid, de veiligheid, de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling in dat gebied. Alvorens dit instrument in te zetten is het wenselijk eerst te onderzoeken wat de voor- en nadelen daarvan zijn en wat het geheel betekent voor ondernemers en gemeentelijke organisatie, zowel inhoudelijk als financieel. Het is wenselijk de kosten van dit onderzoek en eventuele vervolgonderzoeken te betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2016-2019.

4. *Uitwerken plannen Strategische Board Stedendriehoek*

De Strategische Board Stedendriehoek met daarin vertegenwoordigd ondernemers, kennisinstellingen en overheden, werkt aan de uitwerking van de ambities en doelstellingen op het sociaal-economische terrein waaronder innovatie, energietransitie, arbeidsmarkt en vestigingsklimaat. De Board heeft

geconstateerd dat de beschikbare middelen om dit te organiseren niet in verhouding staan tot die ambities. In de plannen van de Board is een gewenste verhoging van de jaarbijdrage van de gemeenten opgenomen van €1 naar €2 per inwoner.

Uitspraak raad: De Strategische Board werkt aan de uitvoering van de door de gemeenten vastgestelde Agenda Stedendriehoek (sociaal-economisch domein). De uitwerking van die ambities vragen een financiële inzet van de drie deelnemende partijen in de Board. De eventuele verhoging van de gemeentelijke financiële bijdrage, met een nadere onderbouwing vanuit de Board, betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2016-2019.

5. Organisatieontwikkeling

De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich volgens de lijnen van de regisserende gemeente en de digitale overheid. De kaders hiervoor zijn vastgesteld. De ambtelijke organisatie is compacter geworden en de structuur is gewijzigd. Deze ingezette ontwikkeling naar een moderne, flexibele en dienstverlenende organisatie vraagt de komende jaren een verdere voortzetting en intensivering. Dat vindt plaats op basis van een programma-aanpak.

Uitspraak raad: De ingezette organisatieontwikkeling vraagt een verdere voortzetting. In een daarvoor opgesteld programma worden de benodigde activiteiten samengebracht voor een effectieve aansturing daarvan. De uitvoering van dat programma met de financiële consequenties daarvan betrekken bij de integrale afweging in de voorbereiding van de programmabegroting 2016-2019.

6. Financieel meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief is niet noemenswaardig gewijzigd. De algemene uitkering laat een licht positief beeld zien. De in beeld zijnde ontwikkelingen en risico's geven, gelet op de beschikbare WMO-reserve, geen aanleiding het huidige (financiële) beleid bij te stellen.

Uitspraak raad: De financiële kaders zoals verwoord in het collegeprogramma vormen het vertrekpunt voor het opstellen van de meerjarenbegroting 2016-2019.

7. Heffen precariobelasting op leidingen

Door het heffen van precariobelasting op leidingen kan de gemeente extra inkomsten genereren. In navolging van omliggende gemeenten en in vervolg op de eerdere discussie bij de begrotingsbehandeling voor 2015 is een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van deze heffing.

Uitspraak raad: De insteek is om in principe precariobelasting op leidingen te gaan heffen. De resultaten uit het onderzoek naar de mogelijkheden daarvan vormen daarvoor een basis. De keuze over het invoeren van de heffing betrekken bij de besluitvorming over de programmabegroting 2016-2019 inclusief het lokaal belastingbeleid.

3 Inhoudelijke verkenningen 2016-2019

3.1 Pijler sociaal

Implementeren decentralisatie WMO

Pijler: Sociaal

Korte beschrijving ontwikkeling.

Het Rijk heeft op 1 januari 2015 de Wet langdurige zorg (Wlz) laten ingaan als vervanger van de AWBZ. Taken uit de oude AWBZ zijn sindsdien ondergebracht in de Zorgverzekeringswet (Zvw) en de nieuwe wet Wmo 2015. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de WMO.

De nieuwe taken betreffen onder meer begeleiding voor inwoners met een beperkte regiefunctie die zelfstandig wonen, dagbesteding voor ouderen of mensen met een verstandelijke beperking.

Het is aan de gemeente om beleid te voeren op lokale ondersteuning van inwoners met participatieproblemen. Daarbij is maatwerk het uitgangspunt. Ondersteuning wordt geboden als dat nodig is op aanvulling van de eigen mogelijkheden van de inwoners en hun netwerk, maar ook van lokale algemene voorzieningen.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De nieuwe taken zijn gepaard gegaan met een efficiëntiekorting van ca. 11%. Het uitgangspunt in Epe is dat de uitvoering van de nieuwe taken binnen het budget plaatsvindt. De komende jaren wordt het beleid en de uitvoering van de nieuwe taken gemonitord en bijgestuurd waar nodig. De korting op het budget is zodanig dat het onmogelijk is om oude structuren uit de AWBZ over te nemen. Achterliggende gedachte van het Rijk bij de Wlz, de Wmo 2015 en de efficiëntiekorting is dat gemeenten in staat zijn lokale oplossingen te vinden en faciliteren, aansluitend op de lokale behoefte aan ondersteuning en gebruik makend van inwoners die zich willen inzetten als vrijwilliger. Hierdoor kan een verandering worden ingezet van individuele ondersteuning (op basis van een gemeentelijk onderzoek en een beschikking) naar oplossingen in de voorliggende, algemene sfeer; de transformatie.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

De decentralisatie van de WMO past inhoudelijk in de Eper Sociale Agenda.

Ten behoeve van de transformatie moet de gemeente zich richten op samenwerking met lokale partners van zorg en welzijn. De gemeente moet vanuit een heldere visie de partners uitdagen tot nieuwe ideeën te komen. Met als uitgangspunt dat plannen moeten aansluiten bij de leefwereld van de inwoners, zodat zij betrokken worden en uitgenodigd worden zelf bij te dragen aan hun fysieke en sociale omgeving.

De gemeente ontvangt in 2015 ruim 5,2 miljoen euro voor de nieuwe taken. Vanaf 2016 wordt door het rijk een objectief verdeelmodel ontwikkeld voor de verdeling van de financiële middelen naar gemeenten met mogelijk budgettaire consequenties.

De geplande beleidsmatige doorlichting van de begroting inzake het sociale domein kan mede ruimte bieden voor realisatie van de transformatie.

Besluit van de raad nodig: nee

De decentralisatie is gepaard gegaan met de overheveling van budgetten en de uitvoering van nieuwe taken. In 2014 heeft de raad het Beleidsplan Wmo 2015-2018 en de Verordening maatwerkvoorzieningen Wmo vastgesteld als kaders waarbinnen de uitvoering plaats vindt. De raad wordt blijvend geïnformeerd over de uitvoering van de nieuwe taken WMO.

Implementeren decentralisatie Jeugdzorg	Pijler: Sociaal
--	------------------------

Korte beschrijving ontwikkeling.

Het Kabinet heeft alle taken op het gebied van jeugdzorg (jeugd ggz, provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdreclassering, jeugdbescherming en licht verstandelijk gehandicapte jeugd) overgeheveld naar de gemeenten. De verantwoordelijkheid voor zorg aan jeugd en gezin ligt daarmee vanaf 2015 in zijn geheel bij de gemeente. Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) dient daarbij als front office voor alle jeugdzorg.

Aandachtspunten voor de gemeente.

Met de decentralisatie van de jeugdzorg hebben de gemeenten er een omvangrijke taak bij gekregen. Voor een effectieve uitvoering van deze taak wordt samengewerkt met andere gemeenten binnen de jeugdzorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe. Veel betrokken partijen zijn op regionale/provinciale schaal georganiseerd. De overdracht gaat gepaard met een efficiencykorting op de beschikbare budgetten van zo'n 15%. Twee inlooppunten van het CJG in Epe vormen het voorportaal voor de jeugdzorg en de preventieve zorg voor jeugd. De komende jaren wordt het beleid en de uitvoering van de nieuwe taken gemonitord en bijgestuurd waar nodig.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

De decentralisatie van de jeugdzorg past inhoudelijk in de Eper Sociale Agenda. Een doelstelling van het nieuwe stelsel is bijvoorbeeld om jeugd en gezin preventieve ondersteuning te bieden, waar mogelijk met behulp van de sociale omgeving. Specialistische zorg wordt alleen geboden wanneer het echt nodig is. Een nauwe relatie ligt er met het integrale jeugdbeleid en met de ontwikkeling passend onderwijs. De gemeente ontvangt in 2015 ruim 6 miljoen euro voor de nieuwe jeugdzorgtaken. Vanaf 2016 wordt door het rijk een objectief verdeelmodel ontwikkeld voor de verdeling van de financiële middelen naar gemeenten. De korting van totaal 15% op het budget, wordt fasegewijs door gevoerd en wordt in 2017 volledig van kracht. De geplande beleidsmatige doorlichting van de begroting inzake het sociale domein kan mede ruimte bieden voor realisatie van de transformatie bij de jeugdzorg (preventie).

Besluit van de raad nodig: nee

De stelselwijziging is gepaard gegaan met de overheveling van budgetten en de uitvoering van nieuwe taken. In 2014 heeft de raad het Beleidsplan Jeugd, de verordening voor jeugdhulp en de Inkoopnota jeugdhulp vastgesteld als kaders waarbinnen de uitvoering plaats vindt. De raad wordt blijvend geïnformeerd over de uitvoering van de nieuwe taak voor jeugd.

Implementeren Passend onderwijs	Pijler: Sociaal
--	------------------------

Korte beschrijving ontwikkeling.

De nieuwe wet " passend onderwijs "is in werking getreden. Passend onderwijs betekent dat aan alle leerlingen een zo passend mogelijke plek in het onderwijs moet worden geboden. Dat kan zijn in het regulier onderwijs, maar ook in het speciaal onderwijs. Onderwijs en onderwijszorg (incl. jeugdzorg en CJG) zijn daarbij onlosmakelijk met elkaar verbonden. Doel van passend onderwijs voor alle kinderen en jongeren (2 tot 23 jaar) is: meer jongeren behalen een startkwalificatie (1), meer jongeren verwerven duurzaam een inkomen uit arbeid (2), meer jongeren participeren actief in de samenleving (3). Leraren en schoolleiders krijgen in het nieuwe stelsel een centrale rol. Zij staan dichtbij de leerlingen en weten welke behoeften leerlingen hebben.

Aandachtspunten voor de gemeente.

Scholen stellen eens in de 4 jaar een zogenaamd schoolondersteuningsprofiel vast. Daarin legt de school vast welke extra ondersteuning zij kan bieden. Daarbij ligt de nadruk op preventie en minder op zorg. Dit vraagt een nieuwe benadering om de expertise van het

speciaal onderwijs en jeugdzorg school- en thuisnabij in te zetten. Het CJG (waar de gemeente verantwoordelijk voor is) heeft een belangrijke rol in het passend onderwijs. Nieuwe en flexibele onderwijs- en zorgarrangementen stellen daarnaast ook eisen aan flexibel gebruik van een schoolgebouw. Als scholen in staat dienen te zijn om meer kinderen met een extra zorgvraag passend onderwijs te bieden op reguliere scholen, moet de kwaliteit van de huisvesting hiermee in overeenstemming zijn. De gemeente is verantwoordelijk voor nieuwbouw en uitbreidingen van gebouwen. Een goede afstemming tussen schoolbesturen en gemeenten is noodzakelijk.

Gemeente Epe maakt deel uit van twee samenwerkingsverbanden. Voor het primair onderwijs geldt het samenwerkingsverband "Onderwijszorgkoepel regio Noord- West Veluwe". Voor het voortgezet onderwijs maakt Epe deel uit van het samenwerkingsverband Apeldoorn – Voorst – Epe. Het samenwerkingsverband is uiteindelijk verantwoordelijk voor plaatsing van de leerlingen met hulpvraag.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Passend onderwijs heeft een relatie met de decentralisatie jeugdzorg. Het samenwerkingsverband voert met de gemeente op overeenstemming gericht overleg over het onderwijszorgplan. Schoolbesturen en de gemeente hebben belang bij een goede afstemming van onderwijs op jeugdzorg. Bij de decentralisatie jeugdzorg ligt de regie bij de gemeente. Doordat leerlingen met een extra zorgvraag meer binnen het reguliere onderwijs opgevangen worden kan dit leiden tot lagere kosten voor het leerlingenvervoer.

Samen met het onderwijsveld wordt gewerkt aan het opstellen van een brede onderwijsvisie die de komende jaren een uitwerking krijgt. Deze visie gaat op een tiental thema's richting geven die een rol spelen binnen de gemeente in relatie tot het onderwijs. Een aantal speerpunten zijn:

- Hoe gaan we met de krimp situatie om
 - Doorgaande leer- en zorglijn voor 0-23 jarigen
 - Samenwerking onderwijs en gemeente t.a.v. gegevensdeling , privacywetgeving volgens het zgn. Leertuinmodel.
 - Inrichten expertisecentrum voor kind met hulpvraag
-

Besluit van de raad nodig: ja

De nieuwe wetgeving is aanleiding om geweest om samen met de betrokken partijen te starten met de voorbereiding van een nieuwe brede onderwijsvisie. Deze visie wordt voorgelegd aan de raad, mogelijk eind 2015.

Ontwikkeling sportbeleid	Pijler: Sociaal
---------------------------------	------------------------

Korte beschrijving ontwikkeling.

Sportverenigingen en sportvoorzieningen zijn belangrijk in de samenleving. Sportbeoefening heeft steeds meer nevendoeleltellingen gekregen op gebied van leefbaarheid, gezondheid en participatie. In toenemende mate richten de landelijke en provinciale sportimpulsen zich op die nevendoeleltellingen.

Bij deze toenemende "taken" zien sportverenigingen zich geplaagd voor ontwikkelingen als individualisering, toenemende arbeidsparticipatie, vergrijzing dat zich weer vertaalt in het ledental en het aantal vrijwilligers. Daar ontstaat spanning tussen de "vraag" en wat geboden kan worden. Een antwoord daarop van sportverenigingen in Epe is het platform "Sport Epe, sterker door samenwerking" waarin de gemeente participeert..

Aandachtspunten voor de gemeente.

De in de sportnota 2009 opgenomen actie om allianties te zoeken met jeugdbeleid, WMO-beleid, vrijwilligersbeleid en gezondheidsbeleid zal naar verwachting (verder) versterkt worden. De evaluatie dit jaar zal dit verder onderbouwen. Het accent van de nota van 2009 heeft met name gelegen op sportaccommodaties en er is een begin gemaakt met sportstimulering. Verenigingen vragen aandacht voor de privatiseringseffecten en continuïteit van de subsidiering.

Voor de toekomst speelt de veranderende rol van sportverenigingen op thema's als leefbaarheid, bijdrage aan preventie in zorg en ondersteuning (jeugdzorg, WMO). Deze verandering vraagt een nadere rol- en positiebepaling samen met de verenigingen en andere

maatschappelijke organisaties en hoe dit te faciliteren. Bijv. vinden en behouden van vrijwilligers, “integriteitsbeleid vrijwilligers”; hoe kunnen we helpen sporters uit specifieke doelgroepen (autisme, AD(H)D, angststoornissen, auditieve beperking) op te nemen binnen de reguliere sportverenigingen?

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Sport krijgt een belangrijkere ondersteunende rol bij andere beleidsterreinen en dat vraagt een nieuwe rol- en positiebepaling van sport. Bestaande functies zoals de tijdelijke bijdrageregeling sportstimulering en de inzet van buurtsportcoaches hebben al een aanzet gegeven voor het toekomstige beleid. Op deze wijze hebben nieuwe initiatieven een kans gekregen om een start te maken. In een nieuwe sportnota vindt een nadere uitwerking plaats van de nieuwe rol- en positie van de sport en de (financiële) verbanden die er zijn, o.a. met jeugd(zorg)beleid en WMO-beleid. Voortzetting van de regeling sportstimulering en de buurtsportcoaches met hun inzet ook op leefbaarheid, gezondheid vragen budget om nieuwe initiatieven te kunnen blijven stimuleren, faciliteren en ondersteunen.

Besluit van de raad nodig: ja

Een nieuwe rol- en positiebepaling van sport krijgt een vertaling in een nieuwe sportnota die voorgelegd wordt aan de raad. Deze nota wordt op een interactieve wijze voorbereid, waarmee in de tweede helft van 2015 een eerste start wordt gemaakt.

3.2 Pijler ruimte

Invoeren Omgevingswet

Pijler: Ruimte

Korte beschrijving ontwikkeling.

De Wet Ruimtelijke Ordening wordt in 2018 naar verwachting vervangen door de Omgevingswet. Deze wet zal verscheidene andere wetten integreren om zo van het bestemmingsplan een integraal plan te maken, een zogenaamd omgevingsplan. Een omgevingsplan zal dan ook veel breder zijn dan een bestemmingsplan, met naast bestemmingen ook milieuaspecten, verordening-aspecten en meer. Activiteiten met een ruimtelijke impact krijgen een plaats in het omgevingsplan. Een gemeentelijke structuurvisie is in de ontwerp teksten niet verplicht gesteld. De verwachting is dat dit uiteindelijk wel als zodanig in de wet geregeld wordt.

Ook zullen door de Omgevingswet vergunningstelsels die nu nog zijn ondergebracht in o.a de Wabo, Natuurbeschermingswet, Flora- en Faunawet worden samengevoegd in de Omgevingswet of worden vervangen door algemene regels.

Aandachtspunten voor de gemeente.

Het is van belang de ontwikkelingen te volgen en daarop tijdig te anticiperen. Voor 2016 staat gepland de ruimtelijke agenda op te stellen. Hierin wordt de strategie van de aanpak bepaald. In de begroting 2017-2020 zal daarop gedetailleerd worden ingegaan.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

De implementatie van de Omgevingswet vraagt om een integratie van alle ruimtelijke aspecten. Dat vraagt extra scholing van medewerkers en inhuur van deskundigheid. In 2016 wordt de ruimtelijke agenda opgesteld, met als onderdeel de route van de implementatie van de Omgevingswet. Het proces wordt in beeld gebracht. Dit wordt vervolgens gekoppeld aan inhoudelijke werkzaamheden. Verder wordt nagegaan welke gevolgen er organisatorisch en financieel optreden doordat er minder visies, plannen en verordeningen met bijbehorende procedurelasten zullen zijn en er minder vergunningen met legesopbrengsten zullen zijn.

Besluit van de raad nodig: ja

De besluitvorming betreft de gevolgen van de invoering van de nieuwe wetgeving. Dit is afhankelijk van de definitieve Omgevingswet en de daarbij behorende invoeringswet. De voorbereidingskosten inzake extra scholing en externe inhuur worden in kaart gebracht en betrokken bij de begrotingsvoorbereiding.

Uitwerken Regionale Omgevingsagenda

Pijler: Ruimte

Korte beschrijving ontwikkeling.

De Omgevingsagenda is de uitwerking voor de Regio Stedendriehoek van de provinciale Omgevingsvisie. De Omgevingsagenda betreft de gezamenlijke uitvoeringsagenda van de Regio Stedendriehoek, de provincie Gelderland en de Strategische Board. De inzet is het versterken van economie en het versterken van een schone en groene leef- en werkomgeving. Dit vertaald naar zes thema's met daarbij behorende activiteiten. Er is aangesloten bij de al bestaande agenda's en werkprogramma's, van de regio, board en provincie. Daarom bestaat de agenda uit opgaven die vaak ook al onderdeel zijn van een van de andere agenda's, maar die extra inspanning vragen. Het betreffen onderwerpen die én bijdragen aan het versterken en uitbouwen van Cleantech Regio/vestigingsklimaat én waarbij regio, provincie, strategische board en partners elkaar nodig hebben voor de realisatie ervan. Inhoudelijk gaat het over onderwerpen die extra inzet vragen, bovenop de al lopende activiteiten en die door de complexiteit van het vraagstuk om focus en bundeling van krachten vragen.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De Omgevingsagenda draagt bij aan de beleidsdoelstellingen van de gemeente Epe. De zes thema's en de vliegwielprojecten zijn voor Epe herkenbaar en sluiten aan op het beleid zoals dat op de verschillende terreinen is vastgelegd; sociaal, ruimtelijk, wonen, economie, duurzaamheid, verkeer en

vervoer.

Op hoofdlijnen zijn de volgende projecten voor Epe belangrijk:

- Energietransitie (EO-Weijersprijsvraag/Windvisie)
- Versterken levendige binnensteden en actieve dorpskernen (structuurvisie centra Epe/Vaassen, aanpak leegstand en verpaupering)
- Duurzaam gezonde arbeidsmarkt (Akkoord van Beekbergen)
- Schoon en duurzaam mobiliteitssysteem (o.a. fietssnelweg Epe-Apeldoorn)
- Versterken lokale economie (nieuw economisch profiel).

Daarnaast profiteert Epe van een sterke regio. De wijze van samenwerken past bij Epe als regisserende gemeente.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Momenteel ligt de focus bij de inhoudelijke onderwerpen en de keuze daarvoor. Die worden nog uitgewerkt op concreetheid, capaciteit en kosten. In de komende maanden komt daarover meer duidelijkheid en volgt de definitieve besluitvorming over de inhoud van de agenda en de uitvoering daarvan. Voor Epe is het belangrijk dat de projecten aansluiten bij de gemeentelijke doelstellingen zoals deze hierboven zijn genoemd. Vooral de focus op de actieve dorpskernen en duurzaamheid is noodzakelijk. Uitgangspunt is verder dat de ontwikkelingen passen binnen de financiële kaders.

Besluit van de raad nodig: ja

Het is mogelijk dat bovenop de beschikbare financiële middelen en personele capaciteit aanvullende middelen (personeel, financiën) nodig zijn om de Omgevingsagenda te kunnen uitvoeren. Ook wordt gezocht naar externe financieringsbronnen. De komende periode wordt de Omgevingsagenda verder uitgewerkt en vindt er een afbakening en precisering van de projecten plaats in de definitieve Omgevingsagenda. Een verzoek vanuit de regio voor een eventuele aanvullende bijdrage wordt integraal afgewogen bij de begroting.

Actualiseren volkshuisvestingsbeleid

Pijler: Ruimte

Korte beschrijving ontwikkeling.

Via de zogenaamde Herzieningswet wil het Kabinet de positie van gemeenten versterken waar het gaat om de bijdrage die woningcorporaties moeten leveren aan de gemeentelijke volkshuisvestings-opgave. In de Herzieningswet is opgenomen dat de corporatie met haar werkzaamheden naar redelijkheid bijdraagt aan de uitvoering van het volkshuisvestingsbeleid dat geldt in de gemeenten waar zij feitelijk werkzaam is. Het Kabinet geeft aan dat uitgangspunt zou moeten zijn dat een gemeente beschikt over een actueel vastgesteld volkshuisvestingsbeleid.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De gemeente kan in haar woonvisie of volkshuisvestingsbeleid thema's aandragen waarvan zij vindt dat de corporaties daarop dienen te presteren. Daarbij kan de gemeente prioriteiten en posterioriteiten vaststellen, zowel naar thema als naar wijk / buurt / stadsdeel. De gemeente kan thema's aan de orde stellen als nieuwbouw van sociale huurwoningen, de gewenste ontwikkeling van de woningvoorraad (onder andere verkoop van bezit of liberalisatie van woningen door de corporatie), betaalbaarheid en bereikbaarheid van de woningvoorraad, de huisvesting van specifieke doelgroepen, de kwaliteit en duurzaamheid van de woningvoorraad en de woonomgeving, investeringen in leefbaarheid en maatschappelijk vastgoed voor zover die tot het werkterrein van corporaties behoren en andere thema's die tot het gebied van de volkshuisvesting behoren.

Belangrijk is dat:

- o de gemeente beschikt over een actueel volkshuisvestingsbeleid, zonder woonvisie geen prestatieafspraken;
- o de gemeente in de woonvisie thema's kan aandragen waarvan zij vindt dat de corporaties daarop dienen te presteren, bijvoorbeeld behoud goedkope voorraad, betaalbaarheid, toegankelijkheid;
- o de woonvisie regionaal dient te zijn afgestemd;
- o de corporatie zogenaamde niet-DAEB activiteiten alleen mag uitvoeren als is gebleken dat de markt geen interesse heeft. Hier zijn strenge voorwaarden aan verbonden. Het betreft activiteiten die ook anderen dan de corporatie kunnen uitvoeren, zoals koopwoningen ontwikkelen, woningen verhuren boven € 710, commercieel vastgoed.

** (DAEB: Diensten van Algemeen Economisch Belang)*

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

In de huidige woonvisie van Epe worden de thema's benoemd en de verwachtingen richting de woningcorporatie uitgesproken. Het is destijds een bewuste keuze geweest om de woonvisie flexibel en vooral niet te kwantitatief van aard te laten zijn; de samenwerking staat centraal. Om van de instrumenten uit de Herzieningswet gebruik te kunnen maken is een sturende woonvisie nodig. Gelet hierop moet er een analyse van de huidige woonvisie in relatie tot de Herzieningswet plaatsvinden en op basis daarvan bezien worden in hoeverre de woonvisie aangepast moet worden om van de nieuwe gemeentelijke bevoegdheden gebruik te kunnen maken. Inhuur van deskundigheid is hierbij noodzakelijk.

Besluit van de raad nodig: ja

Er vindt een nadere analyse plaats van de huidige woonvisie in relatie tot de nieuwe wetgeving. De uitkomst kan zijn dat er een actualisatie van de Woonvisie 2013 gaat plaatsvinden. Als dat zo is dan wordt dat document ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Regionale woningbouwprogrammering

Pijler: Ruimte

Korte beschrijving ontwikkeling.

De afgelopen twee jaar heeft de provincie Gelderland, voor de zes Gelderse gemeenten in de Stedendriehoek, samen met een groot aantal andere partners een nieuwe Gelderse Omgevingsvisie en Omgevingsverordening opgesteld. In de Omgevingsvisie en - verordening zijn ook de uitgangspunten en doelen voor het nieuwe Gelderse woonbeleid opgenomen. Vanuit de provincie Gelderland is in dit beleid de wens opgenomen om per regio te komen tot een regionale woonagenda. De provincie Gelderland heeft in april 2014 aangegeven dat zij als onderdeel van de regionale woonagenda in ieder geval afspraken wil maken over de kwantitatieve opgave voor nieuwbouw op regionale schaal. Als voorzet voor het proces om te komen tot regionale afspraken heeft de provincie Gelderland een voorstel gedaan aangaande het aantal netto te realiseren woningen, ter hoogte van 7.500 woningen (exclusief Deventer) voor de periode 2015 tot en met 2024. Dat aantal was 8.500 woningen in het vorige provinciale programma, dat liep tot en met 2019.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De gemeenten in de regio moeten tot een kwantitatieve herverdeling van de nieuwe woningbouw-programmering komen. Dit op basis van nieuwe prognosecijfers van de provincie Gelderland. Aan de Regio Stedendriehoek wordt een aantal nieuw te bouwen woningen toegekend. Dit aantal moet over zes gemeenten worden verdeeld.

Epe en ook de Regio Stedendriehoek wil sterk inzetten op een kwalitatief kader. Dit houdt in dat ruimtelijke kwaliteit leidend moet zijn en flexibel met prognosecijfers omgegaan moet kunnen worden. Er wordt naar gemeenschappelijke handvatten gezocht om dat kwalitatieve kader regionaal te duiden. De regionale woningbouwprogrammering loopt de komende tijd langs die twee sporen. Een nieuw kwantitatief getal leidt tot een wijziging van de woonvisie.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

De nieuwe regionale woningbouwprogrammering kan gevolgen hebben voor het aantal woningen dat in Epe gebouwd mag worden en zou tot een bijstelling kunnen leiden van de huidige beschikbare plancapaciteit, met de financiële gevolgen van dien.

Besluit van de raad nodig: ja

De nieuwe woningbouwprogrammering van de provincie leidt tot een herverdeling van de nieuw te bouwen woningen per gemeente. Deze herverdeling kan leiden tot het eventueel schrappen van plannen en daaruit voortvloeiende financiële consequenties.

Ontwikkeling Apeldoorns Kanaal

Pijler: Ruimte

Korte beschrijving ontwikkeling.

De provincie werkt op basis van een gebiedsagenda aan de ontwikkeling van het Apeldoorns Kanaal. Daarbij spelen aspecten als recreatie en toerisme, cultuurhistorie en economie. De laatste jaren is

door provincie, Waterschap en gemeenten de uitvoering van werkzaamheden van het Apeldoorns Kanaal tussen Hattem en Heerde ter hand genomen. Naar verwachting komt na deze werkzaamheden het gebied gelegen in de gemeente Epe aan de beurt (vanaf Bonenburgersluis Heerde tot aan de Vaassense sluis ter hoogte van het Eekterveld)

Aandachtspunten voor de gemeente.

De aanpak van het Apeldoorns Kanaal zal zich in eerste instantie richten op de sanering van het Apeldoorns Kanaal en verbeteren van de recreatieve toegankelijkheid van het Kanaal. In tweede instantie is de daadwerkelijke bevaarbaarheid en dus de aanpassing van de bruggen en realisatie van de passage A 50 relevant. Voor Epe is de ontwikkeling en bevaarbaarheid van het Apeldoorns Kanaal van belang voor de toeristische ontwikkeling van de IJsselvallei. Gemeentelijke middelen beperken zich in eerste instantie tot bijdragen aan nader onderzoek en bevorderen van de recreatieve toegankelijkheid.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Afgelopen jaar is de recreatieve toegankelijkheid van het Apeldoorns Kanaal sterk verbeterd met de aanleg van een fietspad langs het Kanaal. Verdere verbetering kan worden bereikt door aansluitende routes te realiseren naar Veluwe en IJsselvallei. Bestaande budgetten kunnen bij voorrang worden ingezet voor verdere verbetering van de recreatieve toegankelijkheid. Wanneer Provinciale Staten van Gelderland besluiten tot de definitieve aanpak van het gebied in onze gemeente, zullen ook de kosten verder worden uitgewerkt.

Besluit van de raad nodig: nee

Na besluit van Provinciale Staten van Gelderland inzake de definitieve aanpak voor het Eper gebied, zullen ook de kosten verder worden uitgewerkt. Vooralsnog zijn er geen extra middelen benodigd.

Ontwikkeling buitengebied

Pijler: Ruimte

Korte beschrijving ontwikkeling.

Komend jaar treedt de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) in werking. Deze regeling is het beleid waarmee Nederland het hoofd biedt aan de problematiek rond stikstof en natuur. De PAS borgt dat doelstellingen van het Europese natuurbeleid worden gehaald en creëert tegelijk ruimte voor gewenste economische ontwikkeling. De PAS steunt op twee pijlers om de doelen van Natura 2000 zeker te stellen: daling van stikstofdepositie en ecologische herstelmaatregelen. Een deel van de daling mag worden gebruikt voor nieuwe economische activiteiten. Hiermee ontstaat er op het oog een kans om de ontwikkeling te stimuleren van onder meer agrarische bedrijven en bedrijven met een grote verkeer aantrekkende werking.

Aandachtspunten voor de gemeente.

Op dit moment is het nauwelijks mogelijk om de economische ontwikkeling in het buitengebied te stimuleren, gezien de beperkingen van de regels omtrent de stikstofemissies. De PAS biedt mogelijkheden om deze ruimte te creëren door daling van stikstofemissie als gevolg van bijvoorbeeld technologische ontwikkelingen en investeringen in ecologische herstelmaatregelen om te zetten in ruimte voor ontwikkeling. Onze analyse van de PAS laat geen zelfstandige ruimte zien voor ontwikkeling. Dat betekent dat de genoemde ontwikkelingen op technologisch en of ecologisch gebied de enige oplossing biedt om ruimte te creëren voor groei van bedrijvigheid zoals hierboven genoemd.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

De gevolgen uit de nieuwe PAS-regeling worden betrokken in de ruimtelijke beleidsontwikkeling (bestemmingsplannen, structuurvisies).

Besluit van de raad nodig: nee

Op dit onderwerp is geen direct besluit nodig.

Ontwikkelen glasvezelverbinding in buitengebied	Pijler: Ruimte
<i>Korte beschrijving ontwikkeling.</i>	
De afgelopen jaren zijn de dorpskernen in de gemeente Epe voor een groot deel voorzien van glasvezel. Het buitengebied heeft echter nog geen mogelijkheid om met grote snelheden verbinding te maken over het net. Steeds meer diensten worden digitaal aangeboden.	
<i>Aandachtspunten voor de gemeente.</i>	
De businesscase voor het buitengebied is een andere dan voor de kernen. Dit betekent dat op dit moment het realiseren van glasvezel in het buitengebied niet door particuliere partijen wordt opgepakt. In de Achterhoek is inmiddels een innovatief concept ontwikkeld, waarmee het buitengebied toegang krijgt tot breedband. Deze kansen kunnen wellicht ook op de Veluwe worden gepakt. Dit vraagt nader onderzoek met onder meer externe deskundigheid wat de businesscase precies is en welke financiële constructie voor de regio en voor gemeente Epe in het bijzonder, zo mogelijk geschikt is. Glasvezelverbinding in het buitengebied kan onder meer als instrument dienen bij de taken die in het kader van de decentralisaties op de gemeente af komen. Veel dienstverlening maakt gebruik van de digitale snelweg. Daarnaast wordt snel internet steeds meer voorwaarde voor een goede bedrijfsvoering van bedrijven. Uitgangspunt is dat de aanlegkosten voor de gemeente budgetneutraal verlopen.	
<i>Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)</i>	
Op dit moment is er geen gemeentelijk beleid of besluit inzake glasvezel. De uitwerking van de businesscase en de besluitvorming hierover leidt daartoe. Leidt dit besluit tot uitvoering, dan zal er ook financiële ruimte moeten zijn om het project te begeleiden en deskundigheid in te huren. Het opstellen van de businesscase vraagt een werkbudget van naar verwachting € 20.000. De kosten van de bij de invoering extra benodigde capaciteit om het project van aanleggen vanuit de gemeente te begeleiden, bedragen € 80.000. Er is een relatie met onder meer recreatie en toerisme, bevorderen economische ontwikkelingen in het buitengebied, invulling van de decentralisaties, mobiliteit.	
<i>Besluit van de raad nodig: ja</i>	
De eerste stap is het besluit om een businesscase op te stellen gericht op het realiseren van glasvezel in het buitengebied. Op basis van de uitwerking van de businesscase kan een besluit volgen over het wel of niet invoeren van glasvezel in het buitengebied.	
Invoeren basismobiliteit	Pijler: Ruimte
<i>Korte beschrijving ontwikkeling.</i>	
Naast het reguliere openbaar vervoer is er ook maatwerkvervoer, zoals het WMO-vervoer (regiotaxi) waar de gemeenten verantwoordelijk voor zijn. De gemeente krijgt er door de decentralisaties een aantal vervoerstaken bij. De provincie wil mede uit kostenoverwegingen de organisatie van de regiotaxi bij de gemeenten (in regioverband) onderbrengen samen met het aanvullend openbaar vervoer. Dit alles onder de noemer van basismobiliteit met als ingangsdatum 1-1-2017. Basismobiliteit is een samenvoeging van leerlingenvervoer, vervoer naar dagbesteding, WMO-vervoer en aanvullend OV, met daarboven een overkoepelende (regionale) regiecentrale voor de rittenplanning. In de regio (gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Hattem, Heerde, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen) is afgesproken om dit traject samen te doorlopen om te komen tot een vernieuwd vervoersysteem per 1 januari 2017. De provincie wil een samenwerkingsovereenkomst sluiten met de gemeenten en in vervolg daarop een financiële bijdrage leveren.	
<i>Aandachtspunten voor de gemeente.</i>	
Het geheel leidt tot een veranderd vervoersysteem met een regionale opzet. De insteek is het efficiënter plannen van ritten over verschillende regelingen (Wmo-, Jeugdwet- en leerlingenvervoer) en gemeentegrenzen heen. Om het nieuwe systeem zorgvuldig te implementeren wordt gekozen voor een groeimodel, waarbij de verschillende vervoerstromen op verschillende momenten onder de regiecentrale gebracht worden. Het systeem van basismobiliteit is gekoppeld aan het kernnet openbaar vervoer (buslijnen) van de provincie. Op deze wijze kan er een flexibel toegankelijk	

openbaar vervoernetwerk gecreëerd worden.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Het nieuw te organiseren vervoersysteem past binnen de bestaande inhoudelijke kaders. Het uitgangspunt is om de uitvoering van de nieuwe taken binnen de bestaande financiële kaders te laten plaatsvinden. Op dit moment zijn de financiële risico's, die gepaard gaan met de doorontwikkeling van de basismobiliteit, nog niet voldoende in beeld. De komende tijd komt daar naar verwachting meer inzicht in. Derhalve geldt nog een voorbehoud ten aanzien van de financiën.

Besluit van de raad nodig: ja

De raad krijgt in dit traject op diverse momenten ter besluitvorming documenten voorgelegd. Allereerst betreft dit de kadernota en de samenwerkingsovereenkomst met de provincie. Vervolgens de inrichting van de intergemeentelijke samenwerkingsvorm (WGR) van de gemeenten.

3.3 Pijler economie

Instellen bedrijveninvesteringszone(s)

Pijler: Economie

Korte beschrijving ontwikkeling.

Op 1 januari 2015 is de Wet op de bedrijveninvesteringszones van kracht geworden, waardoor het mogelijk wordt om een bedrijveninvesteringszone (BIZ) in te stellen. Een BIZ is een geografisch afgebakend gebied met bedrijven en/of winkels, waarvoor de gemeente en in samenwerking met een ondernemersvereniging of bedrijvenkring een lokaal, geografisch afgebakend, circuit van heffingen en investeringen kan opzetten. Een BIZ biedt daarmee de mogelijkheid om te voorzien in collectieve investeringen die zijn gericht op het bevorderen van de leefbaarheid, de veiligheid, de ruimtelijke kwaliteit of de economische ontwikkeling van de BIZ.

De Ondernemersvereniging Epe heeft de gemeente gevraagd of de gemeente bereid is om een Bedrijveninvesteringszone (BIZ) in te stellen voor het centrumgebied van Epe. In het overleg van het economisch platform hebben ook andere partijen aangegeven zich te willen oriënteren op het eventueel instellen van een BIZ.

Aandachtspunten voor de gemeente.

Het instellen van een BIZ betekent een (structurele) uitbreiding van taken bij de gemeente, waarvoor extra personele capaciteit nodig is. Voor de oprichting van een BIZ dient het draagvlak te worden gemeten op basis van een door de gemeente op te stellen verordening. Na instelling van de zone, is de gemeente verantwoordelijk voor het innen van de heffing. De heffing wordt vervolgens doorgeboekt naar een op te richten vereniging of stichting die de bestedingen van het geheven geld tot taak zal hebben. Bij de opzet moet ook rekening gehouden worden met mogelijke beroep- en bezwaarprocedures. Een BIZ is gebaseerd op een collectieve deelname van de ondernemers in het gebied en zij dragen ook allemaal financieel bij.

Een BIZ biedt een mogelijkheid om in samenwerking met het veld (ondernemers) invulling te geven aan collectieve investeringen op het gebied van veiligheid, bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van het gebied.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Er is momenteel nog geen BIZ aanwezig binnen de gemeente. In 2015 wordt gestart met het opstellen van een Economische Agenda, waarin dit instrument ook aan de orde komt.

Het toepassen van bedrijveninvesteringszones betekent een uitbreiding van de gemeentelijke taken. Als regisserende gemeente is de keuze gemaakt dat uitvoerende taken zoveel mogelijk door derden worden uitgevoerd. In die zin past het toevoegen van deze nieuwe taken aan de organisatie niet in dat model.

De wet voorziet in de mogelijkheid om de uit de BIZ voortkomende kosten voor de ambtelijke organisatie door te belasten aan de bijdrageplichtigen. In het geval van Epe betekent het dat de nieuwe belastingorganisatie de nieuwe taken zal gaan uitvoeren waarvoor kosten in rekening gebracht worden.

Besluit van de raad nodig: ja

Om over te gaan tot het instellen van bedrijveninvesteringszones zitten voor- en nadelen. Het is goed om dit eerst nader te onderzoeken, voordat overgegaan wordt tot het toepassen van dit instrument. Dan is helder wat het geheel betekent voor ondernemers en gemeentelijke organisatie, zowel inhoudelijk als financieel. Ook zijn dan de risico's in beeld en ervaringen elders in het land. Voor zo'n onderzoek is extra budget nodig. Op basis van zo'n onderzoek kan het vervolg bepaald worden. Het onderwerp kan beleidsinhoudelijk betrokken worden bij het opstellen van de Economische Agenda.

Uitwerken plannen Strategische Board Stedendriehoek*Pijler: Economie**Korte beschrijving ontwikkeling.*

De Strategische Board Stedendriehoek met daarin vertegenwoordigd ondernemers, kennisinstellingen en overheden, werkt aan de uitwerking van de ambities en doelstellingen op het sociaal-economische terrein met name voortkomend uit de Agenda Stedendriehoek. Daarbij staat het begrip Cleantech Regio centraal als gemeenschappelijk profiel voor onze regionale economische ontwikkeling, innovatie en (energie)transitie.

De Strategische Board Stedendriehoek heeft aangekondigd dat voor de periode van 2016 en verder de regionale ambities op het vlak van innovatie, energietransitie, arbeidsmarkt en vestigingsklimaat niet gering zijn. De Board heeft geconstateerd dat de beschikbare middelen om dit te organiseren niet in verhouding staan tot die ambities. In de plannen van de Board is een gewenste verhoging van de jaarbijdrage opgenomen van €1 naar €2 per inwoner.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De regionale samenwerking tussen ondernemers, onderwijs/onderzoek en overheden is succesvol. Er ontstaan diverse initiatieven om de doelen en ambities invulling te geven. De regionale plannen zijn ambitieus en dragen mede bij aan de realisatie van een goed vestigingsklimaat in deze regio zoals bepaald in de Agenda Stedendriehoek. Bij de afweging inzake de verhoging van de gemeentelijke bijdrage aan de Board is wel een nadere onderbouwing nodig waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke resultaten het oplevert als de bijdrage wordt verdubbeld. Daarbij speelt ook de uitwerking van de resultaten naar het regionale en lokale niveau.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

De door de Board beoogde activiteiten vallen v.w.b. de inhoud binnen het bestaande beleid zoals verwoord in de door de raad vastgestelde Economische Visie van de Stedendriehoek en de Agenda Stedendriehoek. Momenteel draagt de gemeente €1 per inwoner van de gemeente bij aan de Stichting Strategische Board. Voor een verhoging van de bijdrage aan de Strategische Board is in totaal ongeveer € 34.000 benodigd.

Besluit van de raad nodig: ja

De Strategische Board werkt aan de uitvoering van de Agenda Stedendriehoek (sociaal-economisch domein) die door de gemeenteraden is vastgesteld. Doel is om een goed vestigingsklimaat in de regio (en deelnemende gemeenten) te realiseren. De uitwerking van die ambities vragen een financiële inzet van de drie deelnemende partijen in de Board. Het is wenselijk om bij de begroting de afweging te maken voor een eventuele verhoging van de financiële bijdrage. Daarvoor dient wel een nadere onderbouwing vanuit de Board te komen.

Ontwikkeling majeure opgave Veluwe*Pijler: Economie**Korte beschrijving ontwikkeling.*

De provincie wil in haar Omgevingsagenda de ontwikkeling van de Veluwe als majeure opgave opnemen. Kern daarin is de kwaliteitsontwikkeling van recreatie en toerisme in samenhang met versterking van de natuur op de Veluwe. Uitvoering vindt plaats door netwerken van organisaties. De provincie faciliteert partijen die gezamenlijk activiteiten ontplooiën om deze kwaliteiten te versterken. Terreinbeherende organisaties, recreatieondernemers, maar ook gemeenten en andere actoren vormen coalities om gezamenlijk de Veluwe aantrekkelijker te maken. Onderwerpen zijn onder meer routenetwerken, Vitale Vakantieparken, samenwerking natuurorganisaties en recreatieondernemers, Veluwe werelderfgoed. Een op te richten Veluweteam met deelnemers vanuit de betrokken partijen faciliteert de netwerken.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De gezamenlijke partijen op de Veluwe zien de noodzaak tot verdere kwaliteitsverbetering van recreatie en natuur op de Veluwe. Gemeenten moeten hier op inspelen om mogelijkheden te scheppen in het ruimtelijk beleid voor innovatie van het toeristisch-recreatieve product in samenhang met versterking van de natuur- en cultuurhistorische waarden.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Om de gewenste kwaliteitsverbetering te faciliteren is bijstelling van het recreatief/toeristisch beleid en het ruimtelijk beleid benodigd. Een eerste stap hierin is in 2015 de herziening van de nota verblijfsrecreatie en de actualisatie van de Structuurvisie Veluweflank. Ook moet de gemeente haar positie bepalen in de aanpak van verblijfsrecreatie in het project Vitale Vakantieparken

Besluit van de raad nodig: ja

Op diverse momenten krijgt de raad de komende periode vanuit de hiervoor geschetste ontwikkeling beleidsstukken ter vaststelling voorgelegd.

Implementeren Participatiewet

Pijler: Economie

Korte beschrijving ontwikkeling.

Per 1 januari 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Dit betekent dat de huidige regelingen Wet sociale werkvoorziening (Wsw), Wet werk en bijstand (Wwb) en een deel van de Wajong zijn samengevoegd tot één regeling. Met de samenvoeging van de regelingen wil het kabinet bereiken dat gemeenten meer mensen laten participeren, budgetten gericht en effectiever inzetten en kosten besparen. Structureel wil het kabinet circa € 1,8 miljard besparen door deze samenvoeging. De uitvoering van de Participatiewet is bij de gemeente neergelegd.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De gemeente krijgt de verantwoordelijkheid voor een grotere en nieuwe doelgroep met een gelijktijdige korting op het budget. Vanaf 2016 is sprake van een geleidelijke verhoging van het Participatiebudget, die hand in hand gaat met de uitbreiding van de doelgroep. Dit financieel risico is een belangrijk criterium bij de invulling van de Participatiewet in de gemeente. Dit betekent dat keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de dienstverlening aan de totale doelgroep; ook voor de mensen zonder arbeidsbeperking. Die keuzes vragen om een scherpe afweging tussen maatschappelijke verantwoordelijkheid en financieel rendement.

Er is per 1-1-2015 geen instroom meer mogelijk in de Wsw. De personen met een Wsw-dienstverband op 31 december 2014 behouden hun rechten. De geleidelijke afname van het Wsw-budget hangt enerzijds samen met de stop op de nieuwe instroom in de Wsw vanaf 2015 en de verwachte jaarlijkse uitstroom uit de Wsw. Daarnaast vindt een geleidelijke afname van de vergoeding per arbeidsjaar van ongeveer € 26.000 naar € 22.500 plaats.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Een toenemende doelgroep met een grote diversiteit aan ondersteuningsvragen waarvoor een lager budget beschikbaar is, betekent een keuze voor een optimaal rendement tegen zo laag mogelijke kosten. Het beschikbare Participatiebudget wordt daarom vooral ingezet voor de toeleiding naar werk van mensen met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt (aanpak "Direct actief"). Daardoor kunnen op termijn middelen worden vrijgespeeld om mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt te blijven ondersteunen. Op beperkte schaal blijft individueel maatwerk mogelijk, waarvoor het aanbod van leerwerksettings wordt uitgebreid in samenwerking met het bedrijfsleven in Epe en in de regio.

De Felua-groep kan de tekorten die door de afname van het Wsw-budget ontstaan naar verwachting opvangen binnen de begroting of tijdelijk binnen het eigen vermogen (begroting 2015-2018). Voor een structurele oplossing heeft Felua-groep de opdracht om de bedrijfsvoering en het onderliggende verdienmodel te hervormen. De situatie kan zich voordoen dat er toch nog een beroep gedaan wordt op de (drie GR-)gemeenten.

Met de invoering van de Participatiewet worden nog nadrukkelijker dan voorheen taken bij elkaar gebracht die tot nu toe door de GR (gemeenschappelijke regeling) Felua-groep en het Werkplein Activerium afzonderlijk werden uitgevoerd. De nieuwe wetgeving en financiële context vragen om een herziening van de dienstverlening aan verschillende doelgroepen met een daarop afgestemde uitvoeringsstructuur.

Besluit van de raad nodig: ja

De raad krijgt beslisdocumenten aangeboden ten aanzien van de herstructurering van Felua-groep en het in elkaar schuiven van de werkprocessen van Felua-groep en Werkplein Activerium.

3.4 Bestuur

Organisatieontwikkeling

Pijler: Bestuur

Korte beschrijving ontwikkeling.

Een van de vier uitdagingen van het *Coalitieakkoord "Samen zorgen voor elkaar!"* (2014-2018) betreft de "betrokken overheid"; waarbij werken vanuit het model van "de regisserende gemeente" centraal staat. Daarbij is aandacht nodig voor inzet van burgerparticipatie, goede en kwalitatieve dienstverlening, goede communicatie, dicht bij de burger.

De ambtelijke organisatie heeft hierin al flinke stappen gemaakt. De laatste jaren wordt inhoud en uitvoering gegeven aan de regisserende gemeente en de uitvoering van het landelijk Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP), gericht op de digitale overheid. In Epe loopt het programma NUePe om de wettelijke doelstellingen van het NUP te realiseren gericht op het verbeteren van de dienstverlening en het eenduidige gebruik van gegevens (basisregistraties). Daarnaast ondersteunt het programma de benodigde verandering in werkwijze zoals zaakgericht werken, realisatie Klant Contact Centrum, invoering processturing.

De kaders zijn vastgesteld; de ambtelijke organisatie is compacter geworden en de structuur is gewijzigd. Deze ingezette ontwikkeling naar een moderne, flexibele en dienstverlenende organisatie zal de komende jaren echter verder voortgezet en geïntensiveerd moeten worden.

Aandachtspunten voor de gemeente.

De komende jaren zal door een programma-aanpak sturing worden gegeven aan de invoering van een nieuw huisvestingsconcept en een duurzaam gemeentehuis en aan optimalisatie van de dienstverlening (zaakgericht werken, KCC ontwikkeling, proces- en projectsturing, HRM ontwikkeling). Hiervoor is extra interne capaciteitsinzet noodzakelijk. Ook zal op onderdelen externe deskundigheid moeten worden betrokken (o.a. processturing en huisvestingsconcept).

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

De organisatieontwikkeling maakt deel uit van het bestaande beleid; de inspanningen van de komende jaren betreffen een uitwerking hiervan. Voor de inzet van extra ambtelijke capaciteit, en op onderdelen inzetten van externe deskundigheid, zijn extra financiële middelen nodig om daarmee de ingezette ontwikkeling de komende jaren te vervolgen en te concretiseren.

Besluit van de raad nodig: ja

Om de gewenste ontwikkeling in de organisatie te realiseren wordt een programma-aanpak toegepast. Dat programma is nu in voorbereiding. Het is wenselijk de uitvoering van dat programma en de financiële consequenties daarvan te betrekken bij de voorbereiding van de begroting.

Heffen precariobelasting op leidingen

Pijler: Bestuur

Korte beschrijving ontwikkeling.

Omliggende gemeenten zijn gestart met het heffen van precariobelasting op leidingen. Daarmee verwachten die gemeenten forse opbrengsten te genereren. De nutsbedrijven berekenen hun kosten (deels) door aan hun klanten, ook als die in andere gemeenten wonen, waardoor ook onze inwoners meebetalen. Het heffen van precariobelasting op leidingen is bij de begrotingsbehandeling in november 2015 aan de orde geweest. Er vindt nu onderzoek plaats in hoeverre een en ander mogelijk is.

Aandachtspunten voor de gemeente.

Epe kan besluiten precariobelasting te heffen op leidingen om daarmee extra inkomsten te genereren. Er is een risico m.b.t. de haalbaarheid. Vorig jaar zijn de contracten met nutsbedrijven opgezegd. Die contracten maakten heffing onmogelijk. De opzegging van die contracten kan nog worden bestreden door de nutsbedrijven. Door nu een uitspraak te doen om precario te willen heffen, kunnen de nutsbedrijven extra geprikkeld worden om die opzegging te bestrijden. Dat leidt tot financiële en juridische risico's.

Hoe verhoudt de ontwikkeling zich tot bestaand beleid (inhoudelijk en financieel)

Epe kent al precariobelasting, maar er is nog geen tarief voor leidingen. Belastingheffing op leidingen leidt tot substantiële inkomsten.

Besluit van de raad nodig: Ja

De insteek is om in principe precariobelasting op leidingen te gaan heffen. Het lopende onderzoek wordt medio 2015 afgerond. Met de resultaten daarvan kan een keuze gemaakt worden. Dit kan plaatsvinden bij de behandeling van de begroting 2016.

4 Financiële verkenningen 2016-2019

Vertretpunt meerjarenbegroting 2015-2018

De door de raad in november 2014 vastgestelde meerjarenbegroting vormt de basis voor de financiële verkenningen voor de volgende begroting/meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting 2015-2018 kan als volgt worden samengevat:

- Een reëel sluitende meerjarenbegroting.
- Beperkte financiële ruimte voor nieuw beleid en (vervangings) investeringen
- Uitgaven voor nieuw beleid worden in belangrijke mate bekostigd uit eenmalige middelen en reserves.
- Structurele ruimte zal gevonden moeten worden door de geplande financiële en beleidsmatige doorlichting van de begroting.
- Afronding van de ombuigingstaakstellingen uit de vorige college periode.
- Voor de opvang van de financiële risico's als gevolg van de 3 D's, wordt de in het verleden opgebouwde reserve WMO ingezet.

In cijfers kan de meerjarenbegroting 2015-2018 als volgt worden samenvat:

	2015	2016	2017	2018
Budgetprognose	-459.000	-255.000	-226.000	-235.000
Kosten van nieuwe en vervangingsinvesteringen	-101.000	-176.000	-212.000	-212.000
Kosten van nieuw beleid	-38.000	-130.000	50.000	75.000
Dekkingsplan	613.000	572.000	402.000	402.000
Saldo	+15.000	+11.000	+14.000	+30.000

Nieuwe ontwikkelingen

Het financieel meerjarenperspectief zoals dat bij de begroting 2015 is geraamd, is op basis van de huidige beschikbare informatie, niet noemenswaardig gewijzigd. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

Algemene uitkering uit het gemeentefonds

De ramingen in de begroting 2015-2018 zijn o.a. gebaseerd op de gegevens uit de mei circulaire 2014. Inmiddels is de september- en de decembercirculaire ontvangen. De belangrijkste feiten uit deze circulaire zijn:

- Voor 2015 is sprake van een neerwaartse bijstelling ad € 118.000,- Voor 2016 slaat dit nadeel om in een structureel voordeel van € 88.000,- oplopend naar € 541.000,- in 2019. Een belangrijk deel van dit voordeel gaat op aan dekking voor autonome kostenontwikkelingen zoals loon- en prijsstijging.
- In 2016 wordt de tweede fase van de herijking van het gemeentefonds ingezet. De eerste fase van deze herijking (75% van het fonds) leverde voor de gemeente Epe een nadeel op van € 165.000,- structureel. Op basis van de huidige inzichten geeft de 2^e fase van de herijking een structureel voordeel.

Woningbouwprogrammering en bouwexploitaties grondbedrijf

De financiële consequenties van de regionale woningbouwprogrammering (een aanmerkelijk lager bouwvolume) zijn ingekaderd. Voor de opvang van de financiële risico's van de lopende bouwexploitaties binnen het grondbedrijf, zijn op basis van de huidige inzichten voldoende reserves/voorzieningen opgebouwd. Uit de jaarrekening 2014 blijkt dat, op basis van de laatste calculaties en risicoberekeningen, een surplus in de reserve aanwezig is van € 278.000,-

Doorlichting van de begroting

Het plan van aanpak voor de financiële doorlichting van de gehele begroting, is in uitvoering. Naar verwachting kunnen de resultaten hiervan ingezet worden bij de invulling van de begroting 2016. Voor de beleidsmatige doorlichting is het plan van aanpak opgesteld. De uitvoering van de doorlichting vindt plaats in samenhang met de invulling van de sociale agenda (besluitvorming juli

2015), het bepalen van het basisvoorzieningenniveau en de transformatie van de drie decentralisaties. Dat vindt mede op een interactieve wijze plaats. De resultaten van deze doorlichting zijn nog niet beschikbaar bij de integrale afweging bij de invulling van de begroting 2016.

Decentralisaties in het sociaal domein

De onzekerheden/risico's als gevolg van de decentralisaties op het sociaal domein zoals opgenomen in de vorige meerjarenbegroting, zijn niet noemenswaardig veranderd. Een structureel inzicht in het uitgaven patroon kan nog niet gegeven worden; de geplande herverdeling van de middelen en de hierbij behorende ingroeimodellen, zijn nog niet duidelijk. Naast de herverdeling van op de gebieden jeugd, WMO en participatie moet eveneens rekening gehouden worden met een ververdeling van de WWB-budgetten. Voor nadere informatie over dit onderwerp wordt verwezen naar de ter inzage liggende memo 10-3-2015 "Verdeling budgetten sociaal domein".

Jaarrekening 2014

De jaarrekening 2014 sluit met een positief saldo van € 632.000,-. Deze middelen worden in eerste instantie toegevoegd aan de algemene reserve en vervolgens betrokken bij de invulling van de begroting 2016.

Samenvattend

Het meerjarenperspectief is niet noemenswaardig gewijzigd; de algemene uitkering laat een licht positief beeld zien. De mei circulaire zal meer beeld geven over de relatief grote onzekerheden en risico's (herverdelingen, herijkingen e.d.) in het huidige financieel meerjarenperspectief. Genoemde ontwikkelingen en risico's geven, gelet op de beschikbare WMO-reserve, geen aanleiding het huidige (financiële) beleid bij te stellen. De begroting 2016 kan opgesteld worden binnen de financiële kaders zoals verwoord in het collegeprogramma.

5 Bijlagen

5.1 Visie/ambities en ontwikkelingen

Visie en ambities

De visie en ambities van de gemeente Epe staan verwoord in een aantal kaders, te weten: de toekomstvisie, het lokaal sociaal en ruimtelijk beleid, het coalitieakkoord en collegeprogramma. Deze zijn uitgewerkt naar de vier pijlervisies en de strategische doelen in de programmabegroting. Een verdere uitwerking is er vervolgens naar de diverse beleidsnota's per programma van de begroting. Hierna volgt een korte inhoudelijke beschrijving van de hoofdkaders.

Toekomstvisie Epe 2030

De Toekomstvisie Epe 2030 geeft, onder het motto "Duurzaam voortbouwen op kwaliteit", op de drie pijlers van beleid (economie, sociaal en ruimte) de hoofdlijnen van de toekomstige gewenste ontwikkelingen weer. De hoofdkoers is te vatten in vier kernwaarden, te weten: onderscheidend (kiezen voor kwaliteit, authenticiteit, benutten van sterke kanten), duurzaam (samen ontwikkelen, zorgvuldig omgaan met de omgeving en middelen), verbindend (goede fysieke verbindingen, kansen voor alle culturen en generaties), verrassend (open staan voor initiatieven en andere oplossingen, ruimte voor ideeën). Bij economie is de inzet gericht op het versterken van de economische structuur door modernisering van de arbeidsmarkt en focus op groeisectoren (zorg en recreatie/toerisme). In het sociale domein is de lijn meer betrokkenheid van mensen bij hun woon- en leefomgeving met ondersteuning van een goed voorzieningenaanbod. Bij het beleidsdomein ruimte is de uitdaging om binnen de kaders van de unieke fysieke omgeving nieuwe mogelijkheden voor wonen en bedrijvigheid te creëren. Een belangrijke aspect hierin betreffen de effecten van de demografische ontwikkelingen. De realisatie van de ambities vindt in belangrijke mate plaats door samenwerking met diverse partijen (inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven, regio- en buurgemeenten).

Sociaal en ruimtelijk/economisch beleid

Het sociale beleid richt zich op een drietal hoofdthema's, te weten: leefbaar, ondersteuning en zorg. De hoofdlijn is dat mensen hun eigen leven organiseren en de gemeente de gemeenschap faciliteert met een prettige en veilige woon-/leefomgeving met voldoende voorzieningen. Daar waar mensen niet mee kunnen doen vinden er (tijdelijke) ondersteuning of gerichte interventies plaats.

Het ruimtelijk beleid richt zich op het versterken van de eigen identiteit als groene gemeente met de eigenheid van de dorpen en het streven naar voldoende woon-, werk- en recreatiegelegenheid. Aandacht voor natuur en landschap door het behouden en versterken van de cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden. Economisch ligt de aandacht op een gezonde stedelijke en plattelandseconomie met aandacht voor de dorpscentra Epe en Vaassen, vestigingsmogelijkheden voor ondernemers, vitaal platteland, zorg en recreatie en toerisme. Een effectief economisch beleid vraagt afstemming en samenwerking binnen de Regio Stedendriehoek.

Binnen de Regio Stedendriehoek is de Agenda Stedendriehoek leidend. Het centrale thema in deze agenda is het versterken van de kwaliteit van het vestigingsklimaat in de Regio Stedendriehoek. Dit is vertaald naar vier opgaven, te weten: innovatie krachtig maken (economie), sociaal kapitaal beter benutten (arbeids-participatie), blijven werken aan bereikbaarheid (mobiliteit), leefomgeving met kwaliteit versterken (fysieke omgeving). Daar waar mogelijk worden allianties aangegaan met private en maatschappelijke partijen.

Coalitieakkoord "Samen zorgen voor elkaar!"

In deze bestuursperiode (2014-2018) zijn vier uitdagingen waar de specifieke aandacht naar uit gaat.

- Goede zorg en ondersteuning bieden aan onze inwoners. Creatief en innovatief met de samenleving de veranderingen invullen voortkomend uit de decentralisaties.
- Werken aan een toekomstgerichte ontwikkeling vraagt actuele visies. Adequaat en flexibel reageren op ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven.
- Financieel solide. Blijven anticiperen op ontwikkelingen om financieel gezond te blijven.
- Betrokken overheid. Werken vanuit het model "de regisserende gemeente", inzet van burgerparticipatie, goede en kwalitatieve dienstverlening, goede communicatie, dicht bij de burger.

De inzet is het unieke van deze gemeente (natuur, landschap en cultuurhistorie) en vier dorpskernen met een eigen identiteit te behouden en daar waar mogelijk te versterken. Om een krachtige en vitale gemeente te blijven, vindt samenwerking plaats met buurgemeenten en de gemeenten in de Regio Stedendriehoek alsook met burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Specifieke aandacht is er voor zeven thema's, te weten: investeren in zorg, voorzieningen in dorpen en wijken, meedoen aan de samenleving, aantrekkelijke woon- en leefomgeving, duurzame gemeente, perspectief voor bedrijvigheid en toerisme, betrokken overheid.

Organisatie

De gemeentelijke organisatie ontwikkelt zich naar het model "regisserende gemeente" met als kenmerken dat de gemeente zich meer richt op sturen, leiden, coördineren en de uitvoering in belangrijke mate over laat aan inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven. De uitwerking van "regiegemeente" kan per gemeentelijke taak verschillen. Vanuit een heldere kaderstelling (beoogde effecten, te bereiken doelen, te leveren prestaties) vindt de uitwerking plaats waarbij samenwerking gezocht wordt met inwoners en partners. Een belangrijke gemeentelijke taak ligt in het verbinden en samenbrengen van partijen. In de gemeentelijke dienstverlening staat de vraag van de burger centraal.

De verdere ontwikkeling van de gemeentelijke dienstverlening is gebaseerd op vijf principes: mensgericht, snel en zeker, voor iedereen toegankelijk en bereikbaar, eenmalig verstrekken van gegevens, transparant en daarop aanspreekbaar. Vanuit het programma elektronische overheid zijn acties uitgezet om de uitwerking en verbetering van de dienstverleningsvisie te ondersteunen. Door de uitwerking van de onderdelen regie en dienstverlening ontwikkelt de organisatie zich naar een flexibele en kwalitatief hoogwaardige, compacte organisatie die effectief en responsief kan opereren. Een organisatie die zich richt op proces- en projectmatig werken.

Programmabegroting: pijlervisies en strategische doelen per programma

Een verdere concretisering van de hiervoor vermelde beleidskaders is te vinden bij de vier te onderscheiden pijlers (sociaal, ruimte, economie en bestuur) in de programmabegroting.

Maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen/trends

Een aantal maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen/trends zijn van belang in de voorbereiding van voorstellen en bij het besluiten over ontwikkeling en uitvoering van beleid voor de komende jaren.

Maatschappelijk

Van de burger wordt verwacht dat deze meer zelfredzaam en zelfverantwoordelijk is. Het betekent een beroep doen op het maatschappelijk actief zijn of worden van mensen op tal van terreinen.

Maatschappelijke organisaties en gemeente hebben als rol dit te faciliteren. Het behouden van de vitaliteit in de samenleving vraagt accenten op de terreinen wonen (diversiteit), werkgelegenheid en zorg (ondersteuning in maatschappelijke participatie). Dit als antwoord op de individualisering, de toenemende arbeidsparticipatie en de vergrijzing.

Als gevolg van de demografische ontwikkeling gaat de komende decennia de samenstelling van de bevolking drastisch veranderen: vergrijzing/ontgroening, meer huishoudens met minder personen (huishoudenverdunding), een lichte krimp/stabilisatie van het bevolkingsaantal.

Bestuurlijk

De lokale overheid krijgt steeds meer taken om uit te voeren (decentralisatie) met vaak daarbij de regierol (o.a. sturen, stimuleren, organiseren). Uit budgettair oogpunt vraagt het vaak een andere of nieuwe aanpak en/of een financiële oplossing. De betaalbaarheid van de voorzieningen komt onder druk te staan en vraagt afwegingen om een gewenst en gevarieerd aanbod aan lokale voorzieningen in de breedste zin te kunnen bieden en gelijktijdig de wettelijke taken uit te voeren.

Vorenstaande biedt volop kansen voor innovatie en vraagt een nieuwe rolbepaling. Kenmerken van deze wijze van handelen zijn: werken vanuit visie, op zoek gaan naar andere mogelijkheden/oplossingen, partijen uitdagen tot nieuwe ideeën, kritisch zijn ten opzichte van de bestaande uitvoeringspraktijk, het nut en noodzaakprincipe toepassen, het maken van scherpe keuzes, meer samenwerken met inwoners/maatschappelijke organisaties/ buur - en regiogemeenten, zakelijke afspraken maken met uitvoerders, als gemeente uitgaan van de eigen kracht.

5.2 Toekomstvisie Epe 2030 samengevat

Algemeen: een attractieve gemeente zijn en blijven

“Duurzaam voortbouwen op kwaliteit”

Optimaliseren van bestaande kwaliteiten, sterke punten en eigenschappen. Daarbij inspeland op maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen die op de gemeente afkomen”.

Kernwaarden gemeente: onderscheidend; duurzaam; verbindend; verrassend.

Economie: nieuwe groeisectoren ontwikkelen

Ontwikkeling: moderniseren arbeidsmarkt; versterken economische structuur

Inzet op:

- investeren in goede netwerken bedrijfsleven-onderwijs-overheid (lokaal/regionaal)
- kansrijke initiatieven ondersteunen
- aanspreken van groeisectoren zorg en recreatie/toerisme
- goede voorwaarden en faciliteiten bieden voor het vestigen van bedrijven/organisaties
- koppelen van (praktisch) toegepast onderwijs aan de twee groeisectoren
- intensieve samenwerking in de Regio Stedendriehoek onderhouden
- detailhandel zoveel mogelijk binnen de dorpscentra concentreren
- ontwikkelen van een brede lokale visie op de economie

Sociaal: nieuwe oriëntatie op voorzieningenniveau

Ontwikkeling: prettige en veilige leefomgeving; meer zelfverantwoordelijkheid en zelfredzaamheid in samenleving; goede sociale infrastructuur

Inzet op:

- stimuleren van actief burgerschap
- uitbouwen van het wijkgericht werken over de hele gemeente (sociaal/ruimte)
- versterken van vrijwilligerswerk en -zorg in wijken en buurten
- versterken van maatschappelijke participatie van burgers met een beperking
- faciliteren gemeentelijk basisvoorzieningenaanbod vanuit principe dynamische kernen, levendige dorpen
- kwalitatief goede accommodaties voor multifunctioneel gebruik in dorpen en wijken
- kwalitatief goede openbare ruimte die bijdraagt aan een prettig leefklimaat

Ruimte: nieuwe mogelijkheden voor wonen en bedrijvigheid

Ontwikkeling: behouden van de unieke kenmerken natuur, landschap en cultuurhistorie; ruimte bieden aan nieuwe ontwikkelingen; prettig woon- en leefklimaat; goed vestigingsklimaat bedrijven

Inzet op:

- faciliteren nieuwe mogelijkheden voor wonen en bedrijvigheid
- toekomstgericht woonaanbod met voorzieningen
- behouden van de identiteit en het karakter van de dorpskernen
- aantrekkelijke openbare ruimte van goede kwaliteit

Realiseren ambities door

- Samenwerking met burgers, maatschappelijke organisaties en bedrijven
- Samenwerken binnen de Regio Stedendriehoek en met buurgemeenten
- Heldere rol- en verantwoordelijkheidsdeling: gemeentelijke regierol, uitvoering voornamelijk bij burgers en partners